

*Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 56806/Β7/20-7-2004 (ΦΕΚ 1156 Β' 30-7-2004)
Υπουργικής Απόφασης, όπως τροποποιήθηκε με νεότερες υπουργικές αποφάσεις
και αφορά στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ποιμαντικής
και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου
Θεσσαλονίκης – Αναμόρφωση του Προγράμματος*

ΑΠΟΦΑΣΗ

Αριθμ. 130225/Β7 (1)

Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 56806/Β7/20-7-2004 (ΦΕΚ 1156 Β' 30-7-2004) Υπουργικής Απόφασης, όπως τροποποιήθηκε με νεότερες υπουργικές αποφάσεις και αφορά στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης – Αναμόρφωση του Προγράμματος.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ**ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 3685/2008 και ιδίως το άρθρο 6 (ΦΕΚ 148 Α') «Θεσμικό πλαίσιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές», όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 3696/2008 (ΦΕΚ 177 Α'), του άρθρου 27 του ν. 3794/2009 (ΦΕΚ 156 Α') και του άρθρου 37, παρ. 5 του ν. 3848/2010 (ΦΕΚ 71 Α').
2. Τις διατάξεις της παρ. 11α του άρθρου 80 του ν. 4009/2011 (ΦΕΚ 195 Α') «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων», όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις της παρ. γ' του άρθρου 47 του ν. 4025/2011 (ΦΕΚ 228 Α'), της παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 4076/2012 (ΦΕΚ 159 Α') και της παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 4115/2013 (ΦΕΚ 24 Α').
3. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 (ΦΕΚ 189 Α') και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων – Παράρτημα διπλώματος» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98 Α').
5. Τις διατάξεις του Π.Δ. 98/2013 (ΦΕΚ 134 Α') «Κατάργηση του Γενικού Τμήματος, μεταφορά έδρας Τμήματος και ίδρυση-συγκρότηση, μετονομασία και ανασυγκρότηση Σχολών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης».
6. Την αριθμ. 56806/Β7/20-7-2004 (ΦΕΚ 1156 Β' 30-7-2004) Υπουργική Απόφαση όπως τροποποιήθηκε με τις αριθμ. 70803/Β7/22-9-2005 (ΦΕΚ 1375 Β' 4-10-2005), 53768/Β7/14-6-2007 (ΦΕΚ 1056 Β' 28-6-2007) και 58151/Β7/13-7-2009 (ΦΕΚ 1472 Β' 21-7-2009) νεότερες αποφάσεις και αφορά στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του ΑΠΘ.
7. Το απόσπασμα πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνοσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (215/17-5-2013, 219/18-7-2013).

8. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου Ειδικής Σύνοσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (συνεδρίαση υπ' αριθμ. 150/24-7-2014 και 155/3-4-2014).

9. Το υπ' αριθμ. 1200/25-07-2014 έγγραφο του Προέδρου του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

10. Το αριθμ. πρωτ. 1386/07-05-2014 έγγραφο της ΑΔΙΠ σύμφωνα με το οποίο έχει ολοκληρωθεί η εξωτερική αξιολόγηση του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του ΑΠΘ.

11. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Αντικαθιστούμε την αριθμ. 56806/Β7/20-7-2004 (ΦΕΚ 1156 Β' 30-7-2004) Υ.Α. όπως τροποποιήθηκε με νέες αποφάσεις ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Γενικές διατάξεις

Το Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 αναμορφωμένο το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με τίτλο "Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός", σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του Ν. 3685/2008 (ΦΕΚ 148 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Άρθρο 2

Αντικείμενο – Σκοπός

Αντικείμενο του ΠΜΣ "Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός" του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας είναι η έρευνα, μελέτη και επιστημονική εξειδίκευση στο χώρο της Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, όπως ορίζεται στους ειδικότερους επιστημονικούς τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 3, παρ. 1 της παρούσας Υπουργικής Απόφασης. Σκοπός του Προγράμματος είναι η καλλιέργεια και εξειδίκευση της επιστημονικής θεολογικής έρευνας και γνώσης, ώστε να ικανοποιεί και να θεραπεύει θεολογικές, εκπαιδευτικές, κοινωνικές και εκκλησιαστικές ανάγκες. Ειδικότερα το Πρόγραμμα αποσκοπεί:

- α) στην κατάρτιση εξειδικευμένων επιστημόνων που θα είναι ικανοί για τη μελέτη και έρευνα θεολογικών, εκκλησιαστικών και κοινωνικών θεμάτων, για ακαδημαϊκό έργο σ' αυτούς τους τομείς και για επιστημονική στήριξη υπηρεσιών, ιδρυμάτων και κοινωνικών θεσμών, στο πλαίσιο της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης και ζωής,
- β) στην εξειδίκευση των θεολόγων επιστημόνων με δεξιότητες, γνώσεις και εμπειρίες, για να μπορούν να

προσφέρουν υψηλής ποιότητας έργο σε εκπαιδευτικά και κοινωνικά ιδρύματα, στη δημόσια εκπαίδευση και σε ειδικές θέσεις επιμορφωτών και άλλων στελεχών της Εκκλησίας για την κάλυψη των πνευματικών και ποιμαντικών της αναγκών,
 γ) στην ενίσχυση και διάδοση των ορθόδοξων θεολογικών σπουδών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, και στη δημόσια ανάδειξη της ορθόδοξης θεολογίας και του ελληνικού πολιτισμού στην Αμερική, σε συνεργασία με τη Θεολογική Σχολή του Τιμίου Σταυρού της Βοστώνης Η.Π.Α., εφόσον υπάρχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 3

Μεταπτυχιακοί τίτλοι

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Ορθόδοξη Θεολογία και Χριστιανικός Πολιτισμός" απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στην "Ορθόδοξη Θεολογία και το Χριστιανικό Πολιτισμό" στις εξής κατευθύνσεις:

- α) Αγία Γραφή (ειδικεύσεις: i. Παλαιά Διαθήκη, ii. Καινή Διαθήκη)
- β) Πατερική Γραμματεία και Αγιολογία (ειδικεύσεις: i. Πατερική Γραμματεία, ii. Αγιολογία)
- γ) Θρησκευολογία
- δ) Εκκλησιαστική Ιστορία
- ε) Δογματική και Συμβολική Θεολογία
- στ) Ελληνισμός και Ορθοδοξία
- ζ) Λειτουργική
- η) Βυζαντινή και Χριστιανική Αρχαιολογία και Τέχνη
- θ) Βυζαντινή Μουσικολογία – Υμνολογία
- ι) Κανονικό Δίκαιο
- ια) Ποιμαντική και Ποιμαντική Ψυχολογία (ειδικεύσεις: i. Ποιμαντική, ii. Ποιμαντική Ψυχολογία)
- ιβ) Παιδαγωγική – Χριστιανική Παιδαγωγική
- ιγ) Χριστιανική Ηθική και Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού (ειδικεύσεις: i. Χριστιανική Ηθική, ii. Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού)

Άρθρο 4

Κατηγορίες πτυχιούχων

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Θεολογικών Σχολών, καθώς και άλλων Τμημάτων και Σχολών Πανεπιστημίων της ημεδαπής και ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Άρθρο 5

Χρονική διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση του ΜΔΕ ορίζεται σε τέσσερα (4) εξάμηνα.

Άρθρο 6

Πρόγραμμα μαθημάτων

Για την απονομή του ΜΔΕ οι φοιτητές πρέπει να παρακολουθήσουν και να εξετασθούν με επιτυχία σε εννέα (9) εξαμηνιαία μεταπτυχιακά μαθήματα [σύνολο ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS)], δηλαδή τρία μαθήματα στο Α' εξάμηνο [τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS)], τρία στο Β' εξάμηνο [τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS)] και τρία μαθήματα στο Γ' εξάμηνο (τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS)), και να συγγράψουν τη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία κατά το Δ' εξάμηνο, η οποία αντιστοιχεί σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Συνολικά, το ΠΜΣ ισοδυναμεί με εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS)). Τα μαθήματα που μπορεί να παρακολουθήσει κάθε σπουδαστής ανάλογα με την ειδικευση της επιλογής του, καθένα από τα οποία αντιστοιχεί σε δέκα (10) πιστωτικές μονάδες (ECTS), είναι τα εξής:

- α) Κατεύθυνση Αγίας Γραφής
  - i. Ειδίκευση στην Παλαιά Διαθήκη
 ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
 Ερμηνεία των προφητικών βιβλίων της Παλαιάς Διαθήκης 10

Η τεχνική και η ερμηνεία της Μεταφράσεως των Ο' 10
 Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10

Σύνολο 30
 ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
 Η Παλαιά Διαθήκη στην Καινή Διαθήκη και στους Πατέρες της Εκκλησίας 10
 Η Μετάφραση των Ο' και η αρχαία ελληνική γραμματεία (από τον Όμηρο μέχρι τη Στοά) 10
 Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
 Σύνολο 30

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
 Θέματα Εισαγωγής στην Παλαιά Διαθήκη 10
 Η θεολογία της Μεταφράσεως των Ο' 10
 Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
 Σύνολο 30

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS
 Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας 30
 Σύνολο 30

ii. Ειδίκευση στην Καινή Διαθήκη
 ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
 Αρχέγονος Χριστιανισμός 10
 Θέματα γλώσσας της Καινής Διαθήκης 10
 Σπουδή στη συνοπτική παράδοση και στην Q 10
 Σύνολο 30

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
 Καινή Διαθήκη και πατερική ερμηνευτική 10
 Θέματα Ερμηνευτικής της Καινής Διαθήκης 10
 Παύλεια Θεολογία 10
 Σύνολο 30

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
 Καινή Διαθήκη και Παιδεία 10
 Η Καινή Διαθήκη και η γραμματεία της εποχής της 10
 Η πρόσληψη της Καινής Διαθήκης στη Λογοτεχνία και στην Τέχνη 10
 Σύνολο 30

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS
 Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας 30
 Σύνολο 30

Β) Κατεύθυνση Πατερικής Γραμματείας και Αγιολογίας
 i. Ειδίκευση στην Πατερική Γραμματεία
 ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ (επιλέγονται 3) ECTS
 Θέματα μεθοδολογίας της πατρολογικής έρευνας 10
 Οι πατερικές σπουδές στη Δύση μετά την Αναγέννηση 10
 Βασικά γνωρίσματα της Πατερικής Θεολογίας 10
 Ειδικά θέματα θεολογίας των Καππαδοκών Πατέρων 10
 Σύνολο 30

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ (επιλέγονται 3) ECTS
 Ελληνική Παλαιογραφία και τεχνική εκδόσεως πατερικών κειμένων 10
 Μορφολογία και ειδολογική κατάταξη των πατερικών κειμένων 10

Ερμηνευτική Γραμματεία Πατέρων και Εκκλησιαστικών συγγραφέων της μεταβυζαντινής περιόδου μέχρι σήμερα 10
 Ειδικά θέματα Πατερικής Θεολογίας (Μυστικισμός- Ησυχασμός-Νηπτική Θεολογία) 10

Ειδικά θέματα της χαλκηδόνιας και μεταχαλκηδόνιας Γραμματείας 10
 Σύνολο 30

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ (επιλέγονται 3) ECTS
 Θέματα Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας των γ' και δ' αι. 10
 Θέματα Εκκλ. Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας των χρόνων της Τουρκοκρατίας 10
 Θέματα Εκκλ. Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας από τον θ' μέχρι τον ιε' αι. 10
 Θέματα Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας και Πατερικής Θεολογίας από τον ε' μέχρι τον η' αι. 10
 Σύνολο 30

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS
 Συγγραφή Μεταπτυχιακής

- Διπλωματικής Εργασίας 30
 Σύνολο 30
- ii. Ειδίκευση στην Αγιολογία
 ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
 Μαρτύρια και Μαρτυρολογικές Συλλογές 10
 Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
 Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
 Σύνολο 30
- ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (επιλέγονται 3) ECTS
 Πρόσωπα και τάσεις στην Αγιολογία της μεσο-βυζαντινής και παλαιολόγειας περιόδου 10
 Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
 Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
 Σύνολο 30
- ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
 Σταθμοί στην βυζαντινή και μεταβυζαντινή Αγιολογία 10
 Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
 Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
 Σύνολο 30
- Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS
 Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας 30
 Σύνολο 30
- γ) Κατεύθυνση Θρησκευτολογίας
 ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
 Θέματα μεθοδολογίας και επιστημονικής θεωρίας στη Θρησκευτολογία 10
 Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
 Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
 Σύνολο 30
- ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
 Θέματα Ιστορίας των Θρησκειών Α΄ 10
 Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
 Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
 Σύνολο 30
- ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
 Αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή θρησκεία 10
 Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
 Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
 Σύνολο 30
- Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS
 Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας 30
 Σύνολο 30
- δ) Κατεύθυνση Εκκλησιαστικής Ιστορίας
 ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (επιλέγονται 3) ECTS
 Το πρόβλημα της θεωρίας της 3ης Ρώμης (ιστορική θεώρηση) Α΄ 10
 Οικουμενικό Πατριαρχείο και Σλαβικές Εκκλησίες Β΄ 10
 Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας Α΄ 10
 Πηγές Εκκλησιαστικής και Βυζαντινής Ιστορίας Α΄ 10
 Χριστιανική Τοπογραφία – Τοπική Εκκλησιαστική Ιστορία 10
 Σύνολο 30
- ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (επιλέγονται 3) ECTS
 Το πρόβλημα της θεωρίας της 3ης Ρώμης (ιστορική θεώρηση) Β΄ 10
 Το πρόβλημα του Εθνισμού στις Εκκλησίες της Νοτιοανατολικής ευρώπης Α΄ 10
 Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας Β΄ 10
 Πηγές Εκκλησιαστικής και Βυζαντινής Ιστορίας Β΄ 10
 Ιστορία των σχέσεων του Βυζαντίου με τον ισλαμικό κόσμο 10
 Θέματα της Ιστορίας των Εκκλησιαστικών Διοικήσεων 10
 Σύνολο 30
- ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (επιλέγονται 3) ECTS
 Οικουμενικό Πατριαρχείο και Σλαβικές Εκκλησίες Α΄ 10
 Το πρόβλημα του Εθνισμού στις Εκκλησίες της Νοτιοανατολικής ευρώπης Β΄ 10
 Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας Γ΄ 10
 Θέματα σχέσεων Εκκλησίας-Πολιτείας (ιστορική θεώρηση) Β΄ 10
 Η γεωπολιτική του Χριστιανισμού στην Ανατολική Μεσόγειο 10
 Σύνολο 30
- Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS
 Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας 30
 Σύνολο 30
- ε) Κατεύθυνση Δογματικής και Συμβολικής Θεολογίας
 ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (επιλέγονται 3) ECTS
 Θέματα ερμηνείας των δογματικών και συμβολικών κειμένων της Ορθοδόξου Εκκλησίας Α΄ 10
 Θέματα Δογματικής της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας Α΄ 10
 Θέματα διορθοδόξων σχέσεων και διαχριστιανικών διαλόγων Α΄ 10
 Θέματα Ιστορίας Δογμάτων Α΄ 10
 Θέματα αρχαίας και βυζαντινής Φιλοσοφίας Α΄ 10
 Θέματα σύγχρονων χριστιανικών αιρέσεων Α΄ 10
 Σύνολο 30
- ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (επιλέγονται 3) ECTS
 Θέματα ερμηνείας των δογματικών και συμβολικών κειμένων της Ορθοδόξου Εκκλησίας Β΄ 10
 Θέματα Δογματικής της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας Β΄ 10
 Θέματα διορθοδόξων σχέσεων και διαχριστιανικών διαλόγων Β΄ 10
 Θέματα ιστορίας της Οικουμενικής Κινήσεως Α΄ 10
 Θέματα Ιστορίας Δογμάτων Β΄ 10
 Θέματα αρχαίας και βυζαντινής Φιλοσοφίας Β΄ 10
 Θέματα αρχαίας και βυζαντινής Φιλοσοφίας Δ΄ 10
 Θέματα σύγχρονων χριστιανικών αιρέσεων Β΄ 10
 Θεολογία και Οικολογία (Σεμινάριο Διατομιακό) 10
 Σύνολο 30
- ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (επιλέγονται 3) ECTS
 Θέματα ερμηνείας δογματικών και συμβολικών κειμένων Γ΄ 10
 Θέματα Δογματικής της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας Γ΄ 10
 Θέματα Δογματικής της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας Δ΄ 10
 Θέματα ιστορίας της Οικουμενικής Κινήσεως Β΄ 10
 Θέματα Ιστορίας Δογμάτων Γ΄ 10
 Θέματα αρχαίας και βυζαντινής Φιλοσοφίας Γ΄ 10
 Θέματα σύγχρονων χριστιανικών αιρέσεων Γ΄ 10
 Σύνολο 30
- Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS
 Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας 30
 Σύνολο 30
- στ) Κατεύθυνση Ελληνισμού και Ορθοδοξίας
 ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
 Θέματα Ιστορίας του πνευματικού πολιτισμού του Βυζαντίου Α΄ 10
 Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
 Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
 Σύνολο 30
- ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
 Θέματα ορθοδόξου πνευματικότητας Β΄ 10
 Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
 Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
 Σύνολο 30
- ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
 Θέματα Ιστορίας του πνευματικού πολιτισμού του Βυζαντίου Γ΄ 10
 Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
 Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
 Σύνολο 30
- Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS
 Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας 30
 Σύνολο 30
- ζ) Κατεύθυνση Λειτουργικής
 ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (επιλέγονται 3) ECTS
 Τα μυστήρια της Ορθοδόξου Εκκλησίας 10
 Ναός, σκεύη, άμφια 10
 Προβληματισμοί για την αισθητική των λειτουργ-

γικών τεχνών 10	Εκκλησίας Β' 10
Διορθόδοξα λειτουργικά θέματα 10	Σύνολο 30
Σύνολο 30	ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ (επιλέγονται 3) ECTS	Ερμηνεία ιερών κανόνων Α' 10
Ερμηνεία και Θεολογία λειτουργικών ευχών και ύμνων 10	Κανονικό Δίκαιο Γ' 10
Θέματα ερμηνείας της Θείας Λειτουργίας 10	Κανονικό Δίκαιο. Σχέσεις Πολιτείας και
Αισθητική του Λόγου 10	Εκκλησίας Γ' 10
Ειδικά λειτουργικά θέματα 10	Σύνολο 30
Σύνολο 30	Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS
ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ (επιλέγονται 3) ECTS	Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής
Λειτουργικά Τυπικά και Ευχολόγια 10	Εργασίας 30
Σύγχρονα λειτουργικά θέματα 10	Σύνολο 30
Σύγχρονοι προβληματισμοί περί του	ια) Κατεύθυνση Ποιμαντικής και Ποιμαντικής Ψυχολογίας
κηρύγματος 10	i. στην Ποιμαντική
Βυζαντινά και μεταβυζαντινά λειτουργικά υπομνήματα 10	ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
Σύνολο 30	Θέματα Ποιμαντικής Α' 10
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS	Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας 30	Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
Σύνολο 30	Σύνολο 30
η) Κατεύθυνση Βυζαντινής και Χριστιανικής Αρχαιολογίας και Τέχνης	ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS	Ειδική Ποιμαντική Α' 10
Πηγές της Βυζαντινής Τέχνης 10	Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10	Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10	Σύνολο 30
Σύνολο 30	ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS	Ερμηνεία κειμένων ποιμαντικού περιεχομένου Α' 10
Διαχείριση και προστασία των βυζαντινών μνημείων 10	Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
Θέματα Χριστιανικής Τέχνης Β' 10	Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10	Σύνολο 30
Σύνολο 30	Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS
ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS	Συγγραφή Μεταπτυχιακής
Θέματα Χριστιανικής Τέχνης Α' 10	Διπλωματικής Εργασίας 30
Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10	Σύνολο 30
Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10	ii. Ειδίκευση στην Ποιμαντική Ψυχολογία
Σύνολο 30	ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS	Θέματα Ποιμαντικής Ψυχολογίας Α' 10
Συγγραφή Μεταπτυχιακής	Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
Διπλωματικής Εργασίας 30	Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
Σύνολο 30	Σύνολο 30
θ) Κατεύθυνση Βυζαντινής Μουσικολογίας – Υμνολογίας	ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS	Ο ποιμαντικός διάλογος Β' 10
Θέματα ιστορίας της Βυζαντινής Μουσικής. Χει- ρόγραφοι κώδικες Ψαλτικής Τέχνης (ι-ιθ' αι.) 10	Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10	Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10	Σύνολο 30
Σύνολο 30	ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS	Οι σχολές της Ψυχολογίας του Βάθους και η
Θέματα Βυζαντινής και μεταβυζαντινής Μουσι- κολογίας και Ψαλτικής Τέχνης 10	σχέση τους με την Ποιμαντική Α' 10
Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10	Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10	Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10
Σύνολο 30	Σύνολο 30
ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS	Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS
Ειδικά θέματα Βυζαντινής Υμνογραφίας (Μετρι- κή, Κοντάκιο, Κανόνας) 10	Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής
Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10	Εργασίας 30
Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10	Σύνολο 30
Σύνολο 30	ιβ) Ειδίκευση Παιδαγωγικής-Χριστιανικής Παιδαγωγικής
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής	Χριστιανική Παιδαγωγική 10
Εργασίας 30	Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
Σύνολο 30	Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
ι) Κατεύθυνση Κανονικού Δικαίου	Σύνολο 30
ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
Πηγές Κανονικού Δικαίου Α' 10	Ειδική διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών 10
Κανονικό Δίκαιο Α' 10	Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
Κανονικό Δίκαιο. Σχέσεις Πολιτείας και	Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
Εκκλησίας Α' 10	Σύνολο 30
Σύνολο 30	ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS
ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS	Παιδαγωγική Ψυχολογία 10
Πηγές Κανονικού Δικαίου Β' 10	Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
Κανονικό Δίκαιο Β' 10	Μάθημα άλλης κατεύθυνσης 10
Κανονικό Δίκαιο. Σχέσεις Πολιτείας και	Σύνολο 30
	Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS
	Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής
	Εργασίας 30
	Σύνολο 30

ιγ) Κατεύθυνση Χριστιανικής Ηθικής και Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού

i. Ειδίκευση στη Χριστιανική Ηθική

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS

Θέματα Ιατρικής Ηθικής 10

Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10

Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10

Σύνολο 30

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS

Ηθικοί προβληματισμοί για τα ζώα και τα φυτά 10

Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10

Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10

Σύνολο 30

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS

Ηθικοί προβληματισμοί σε κοινωνικά θέματα 10

Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10

Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10

Σύνολο 30

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS

Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής

Εργασίας 30

Σύνολο 30

ii. Ειδίκευση στην Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS

Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού 10

Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10

Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10

Σύνολο 30

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS

Κοινωνιολογία της οικονομίας και του

κράτους πρόνοιας 10

Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10

Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10

Σύνολο 30

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ECTS

Κοινωνιολογική θεώρηση της θρησκευτικής

ελευθερίας 10

Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10

Μάθημα άλλης ειδίκευσης ή κατεύθυνσης 10

Σύνολο 30

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ECTS

Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής

Εργασίας 30

Σύνολο 30

Με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων του Πανεπιστημίου και αναφορά στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, μπορεί να γίνεται τροποποίηση των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

Άρθρο 7

Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο ΠΜΣ ορίζεται κατά ανώτατο όριο σε εξήντα τέσσερις (64) μεταπτυχιακούς φοιτητές κατ' έτος.

Άρθρο 8

Προσωπικό

Στο ΠΜΣ θα απασχοληθούν μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ποιμαντικής και άλλων Τμημάτων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ή άλλων πανεπιστημίων της ημεδαπής καθώς και άλλες κατηγορίες διδασκόντων σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθρ. 5 του Ν.3685/2008.

Άρθρο 9

Υλικοτεχνική υποδομή

Για τη λειτουργία του ΠΜΣ διατίθεται η υπάρχουσα υποδομή (αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, Νησίδα Η/Υ και εξειδικευμένη ηλεκτρονική υποστήριξη) του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας.

Άρθρο 10

Διάρκεια λειτουργίας

Το ΠΜΣ θα λειτουργήσει μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, με την επιφύλαξη των διατάξεων της

παρ.11 α του άρθρου 80 του ν. 4009/2011 (ΦΕΚ 195 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Άρθρο 11

Κόστος λειτουργίας

Το ετήσιο κόστος λειτουργίας του Π.Μ.Σ. ανέρχεται στο ποσό των 23.000 €, το οποίο αναλύεται ως εξής:

Κατηγορία Δαπάνης Ποσό (€)

Δαπάνες συντήρησης βιβλιοθήκης 8.000

Αναλώσιμα είδη 5.500

Προμήθεια, συντήρηση εξοπλισμού,

λογισμικό 5.000

Άλλες Δαπάνες 4.500

Σύνολο 23.000

Μέρος του κόστους λειτουργίας θα καλυφθεί από τον τακτικό προϋπολογισμό του ΑΠΘ, καθώς και από άλλες πηγές (δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα, κ.ά.).

Άρθρο 12

Μεταβατικές Διατάξεις

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο πρόγραμμα μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 θα περατώσουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης Υπουργικής Απόφασης.

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στην παρούσα απόφαση, θα ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Μαρούσι, 13 Αυγούστου 2014

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ